Täysistunto

Tiistai 16.3.2021 klo 14.04—23.22

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain ja yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 256/2020 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 3/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 3/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä ja aloitetaan yleiskeskustelu. — Edustaja Kalmari, esittelypuheenvuoro.

Keskustelu

20.04 **Anne Kalmari kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esittelen lyhyesti valiokunnan mietinnön hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain ja yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta. Kiitos ensinnäkin valiokunnalle yksimielisestä mietinnöstä ja ripeästä toiminnasta ja valiokuntaneuvokselle hyvästä työstä.

Tämä esitys koskee kahta asiaa: kalastuskiintiöitä ja niiden valvontaa sekä sitten saaliin raportoimista. Vuoden 2017 jälkeen Suomen kalastuskiintiöt on jaettu kaupallisille kalastajille määräaikaisina siirrettävinä ja ei-siirrettävinä käyttöoikeuksina. Tämä kiintiöjärjestelmä koskee silakkaa, kilohailia ja lohta, ja kiintiöjärjestelmän tarkoituksena on parantaa kaupallisten kalastajien mahdollisuuksia suunnitella ja ajoittaa kalastustoimintaansa siten, että se vastaa markkinoiden kysyntään ja lisää kotimaisen kalan tarjontaa markkinoilla, ja näin se parantaa myös elinkeinotoiminnan kannattavuutta.

No, nyt kun näitä kalastuskiintiöitä sitten siirretään, niin siellä on tällainen keskittämisen rajoittamisen välttämättömyys, johon valiokunta kiinnitti mietinnössään 2016 huomiota kielteisten vaikutusten estämiseksi, etteivät nämä kalastuskiintiöt keskity liikaa ja vaaranna kalakantoja. Nyt tähän täytäntöönpanolakiin ehdotetaan muutoksia niin, että pystytään valvomaan paremmin, ettei tämä keskittyminen tapahdu.

Me toteamme tässä mietinnössä, että tämä ilmoitusmenettely ei lisää kaupallisille kalastajille tai valvovalle viranomaiselle aiheutuvaa työtä kohtuuttomasti ja on tarpeen keskittymisen rajoituksen valvonnan parantamiseksi. On tärkeää kuitenkin, että ilmoittamisvelvoite koskee myös ulkomaisia yhteisöjä ja konserneja, sillä Suomen silakan ja kilohailin kalastusta on myös ulkomaalaisten yritysten hallussa.

Toinen asia tässä lainsäädännössä oli saaliin ilmoittamiseen liittyvä asia. Tällä hetkellä meillä on käytäntö, että koko saaliin punnittu määrä ei saa poiketa yli kymmentä prosenttia arvioidusta, ja nyt tässä uudessa esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että poikkeama ilmoitustarkkuudessa olisi enintään kymmenen prosenttia kunkin puretun lajin osalta. Tälläkin on nyt sitten se samainen merkitys, että haluamme, että kalakannat eivät vaarannu. Säännökset koskevat erityisesti silakan ja kilohailin troolikalastusta, eli haluamme, että kun nämä saaliit ilmoitetaan, niin se on kalalajikohtaista ja voimme näin perustaa nämä kiintiöt ajantasaiseen tieteelliseen tietoon ja kestävän enimmäistuoton tavoitteeseen.

Täytyy tässä yhteydessä mainita myös se erittäin positiivinen asia, että kun meidän silakkasaaliimme ja kilohailisaaliimme ovat varsin heikosti hyödynnettyjä, niin hallitus on varannut miljoonan euron rahoituksen tällaisten vajaasti hyödynnettyjen kotimaisten kalojen käytön lisäämiseksi. Se toki koskee myös sisävesikaloja, särkikaloja ja muita.

Tässäkin asiassa halusimme varmistaa sen, että tästä ei aiheudu kohtuutonta byrokratiaa tai kohtuuttomia sanktioita ja sen, että tämä toteutetaan siten, että vaadimme myös muilta Itämeren toimijoilta samaa toimintaa, eli että vaatimukset saadaan koskemaan kaikkia Itämerellä toimivia kaupallisia kalastajia mahdollisimman nopeassa aikataulussa.

Vielä kerran kiitän valiokuntaa reippaasta työstä ja esimerkillisestä asian käsittelystä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kinnunen.

20.09 **Mikko Kinnunen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Suuret kiitokset valiokunnan puheenjohtaja Kalmarille lakiesityksen selkeästä esittelystä ja hienosta työstänne kotimaisen ruuan hyväksi.

Korona-aika opettaa meitä arvostamaan kotimaista. Kotimaiset kalalajit ovat nostaneet suosiotaan. Suomi on tuhansien järvien, jokien ja lampien maa — meillä on vesistöissämme paljon maukkaita kaloja. Nouseepa kotimainen kala ruokapöydälle ongella mökkijärvestä, verkoilla merestä tai vaikkapa kaupan tuoretiskiltä, niin se on aina tuontikalaa ekologisempaa. Kotimainen on aina kotimaista.

Luonnonvarakeskuksen mukaan puolet Suomessa syödystä kalasta oli kotimaista vielä 80-luvun alussa. Nyt tuontikalan osuus on jo yli 80 prosenttia. Tämä meidän on aika oikaista. Lakiehdotuksen yleisenä tavoitteena on parantaa kaupallisten kalastajien toimintaympäristöä niin, että se vastaa paremmin markkinoiden kysyntään sekä tasoittaa ja lisää kotimaisen kalan tarjontaa markkinoilla.

Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää tärkeänä, että Itämeren kalakantojen hyödyntäminen ja kalastuskiintiötä koskevat päätökset perustuvat luotettavaan ja ajantasaiseen tieteelliseen tietoon ja kestävän enimmäistuotannon tavoitteeseen. Kalakantojen kestävyyden varmistaminen on edellytys kotimaisen kalan käytön lisäämiselle.

Hallitusohjelman tavoitteena on kotimaisen kalan käytön lisääminen. Hallitus onkin varannut rahoitusta kalatalousalan yrityksille vajaasti hyödynnettyjen kotimaisten kalojen käytön lisäämiseksi.

Arvoisa puhemies! Suomi on tehnyt pitkäjänteisesti työtä laittoman kalastuksen kuriin saamiseksi ja kalastuksen valvonnan kehittämiseksi Euroopan unionissa. Työ yhtenäisten vaatimusten saamiseksi alalle jatkuu.

Tähän valiokunnan yksimieliseen mietintöön on hyvä liittyä, ja kuten puheenjohtaja Kalmari muistutti, byrokratian tulee olla kohtuullista ja velvoitteiden noudattaminen ei saa edellyttää kalastajilta kohtuutonta työmäärää.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalmari.

20.12 **Anne Kalmari kesk:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kiitos hyvästä puheenvuorosta. Voin yhtyä täysin siihen, että meidän kaikkien tehtävä on edistää kotimaisen kalan syöntiä. On häpeällistä, että syömästämme kalasta alle 20 prosenttia tulee Suomesta, ja meillä onkin nyt tehty tämmöinen kotimaisen kalan edistämisohjelma, johon liittyvät niin kalankasvatus kuin vähempiarvoisten kalojen markkinoille saattaminen plus erilaiset investoinnit niin, että saamme uudenlaisia innovaatioita kentälle.

Tänään juuri käytimme kaksi tuntia siihen, että kalankasvatuksen ongelmiin, niihin pullonkauloihin, löydettäisiin yhdessä ympäristöministeriön kanssa ratkaisuja. Yksi ratkaisu on esimerkiksi itämerirehun käyttäminen, eli sieltä merestä otetaan vähempiarvoista kalaa pois ja tehdään siitä rehua ja sitten saamme WWF:nkin vihreällä merkillä merkittyä Itämeren kirjolohta omille lautasillemme.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 256/2020 vp sisältyvien 1.—2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.